

แบบสรุปรายงานผลการดำเนินงานแผนงานตัวชี้วัดรายบุคคล ปศุสัตว์จังหวัดพังงา
การขับเคลื่อนนโยบายกรมปศุสัตว์ DLD Co-ordinator : DLD-C รอบการประเมินที่ ๒ ประจำปี
งบประมาณ ๒๕๖๙

ชื่อโครงการ/แผนงาน พัฒนาและส่งเสริมสินค้าเกษตรมูลค่าสูงควบคู่เกษตรสีเขียวอย่างยั่งยืน
กิจกรรมหลักที่ ๒ ยกระดับการผลิตโคเนื้อเพื่อผลักดันสู่สินค้ามูลค่าสูงจังหวัดพังงา งบประมาณ ๙๒๕,๐๐๐ บาท

*****

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาการผลิตโคเนื้อคุณภาพครบวงจรควบคู่กับการทำสวนปาล์มน้ำมันซึ่งอาชีพหลักของเกษตรกรจังหวัดพังงา

การดำเนินการ

๑. จัดประชุมร่วมกับปศุสัตว์อำเภอทั้ง ๘ อำเภอ เพื่อชี้แจงเป้าหมายโครงการ และกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อที่มีศักยภาพ และวางแผนการลงพื้นที่เก็บข้อมูลฐานราก รวมถึงกำหนดช่วงเวลาการให้บริการผสมเทียม

๒. จัดหาอุปกรณ์เพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ ได้แก่ น้ำเชื้อโคพันธุ์ดี ถังไนโตรเจนเหลว ถังบรรจุน้ำเชื้อเครื่องอัลตราซาวด์ ไนโตรเจนเหลว

๓. จัดอบรมเกษตรกรเป้าหมาย โดยจัดอบรม ๓ หลักสูตร ดังนี้

๓.๑ อบรม การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๒๐ ราย โดยเกษตรกรที่ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรนี้แล้ว จะได้รับการสนับสนุนน้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ดี (วากิว แองกัส แบล็กส ฯลฯ) โดยการผสมเทียมจากเจ้าหน้าที่ผสมเทียม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพังงา

๓.๒ อบรมการยกระดับมาตรฐานฟาร์มผลิตโคเนื้อ เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๒๐ ราย โดยเจ้าหน้าที่จากส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๘

๓.๓ อบรมยกระดับคุณภาพสินค้า ส่งเสริมการตลาดและพัฒนาการแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้า ให้กับเกษตรกร/ผู้ประกอบการ เป้าหมาย ๓๐ ราย ที่มีความสนใจด้านการตัดแต่งซากและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค

เป้าหมาย

พื้นที่จังหวัดพังงา ๘ อำเภอ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙

หน่วยงานร่วมบูรณาการในสังกัดกรมปศุสัตว์

สำนักพัฒนาอาหารสัตว์
 สำนักเทคโนโลยีชีวภาพการผลิตปศุสัตว์
 กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์
 สำนักงานปศุสัตว์เขต ๘ (ส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์)

ผลการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรได้อบรม หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อ เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๒๐ ราย ในวันที่ ๒๔ – ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เพื่อให้เกษตรกรมีองค์ความรู้เรื่องการปรับปรุงพันธุ์กรรมโคเนื้อ การจัดการด้านอาหารที่เหมาะสมสำหรับขุนโคให้ได้เนื้อโคเกรดพรีเมียม โดยเกษตรกรที่ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรนี้แล้ว จะได้รับการสนับสนุนน้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ดี โดยการผสมเทียมจากเจ้าหน้าที่ผสมเทียมสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพังงา

๒. ซื้อถังบรรจุไนโตรเจนเหลว ขนาดไม่ต่ำกว่า ๓๐ ลิตร จำนวน ๒ ถัง

๓. ซื้อถังบรรจุน้ำเชื้อแช่แข็ง ขนาดไม่ต่ำกว่า ๒๐ ลิตร จำนวน ๒ ถัง

๔. ซื้อถังบรรจุน้ำเชื้อแช่แข็ง ขนาดไม่ต่ำกว่า ๑.๕ ลิตร จำนวน ๔ ถัง

๕. ซื้อเครื่องอัลตราซาวด์เคลื่อนที่ จำนวน ๑ เครื่อง

๖. ซื้อน้ำเชื้อโคพันธุ์ดี จำนวน ๓๕๐ หลอด

๗. ซื้อไนโตรเจนเหลว จำนวน ๕,๐๐๐ ลิตร

๘. เกษตรกรอบรม หลักสูตรยกระดับมาตรฐานฟาร์มผลิตโคเนื้อ เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๒๐ ราย ในวันที่ ๕ – ๘ มกราคม ๒๕๖๙ ให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ด้านการทำฟาร์มมาตรฐาน การจัดการระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ การจัดทำฐานข้อมูลฝูงสัตว์เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ

๙. อบรม หลักสูตรส่งเสริมการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้กับเกษตรกร/ผู้ประกอบการ เป้าหมาย ๓๐ ราย ในวันที่ ๙ – ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ที่มีความสนใจด้านการตัดแต่งซาก การบ่มเนื้อ และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์พร้อมทาน/พร้อมปรุงจากเนื้อโค

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ(Key Success Factor)

๑. บุคลากร

๑.๑ ผู้บริหารระดับสูงของจังหวัดพังงา ให้ความสำคัญกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในพื้นที่ และต้องการให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเพื่อเพิ่มช่องทางการแข่งขันสร้างเครือข่ายเพื่อรองรับการขยายตลาดในอนาคต และเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรได้ผลิตสินค้าที่ปลอดภัยสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ที่มุ่งเน้นให้ผลิตอาหารปลอดภัยเป็นเกษตรสีเขียว และพัฒนาให้ยอมรับอย่างกว้างขวาง รวมทั้งเป็นการแก้ปัญหาหายได้ภาคครัวเรือนให้แก่เกษตรกร โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างแบรนด์เป็นของตนเองในชื่อ **งูาปีฟ**

๑.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันผลักดัน: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพังงา และหน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ และภาคีเครือข่าย ร่วมกันผลักดันการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผ่านการอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อ การยกระดับมาตรฐานฟาร์ม (GFM/GAP) และการแปรรูปพัฒนาผลิตภัณฑ์โคเนื้อมูลค่าสูงให้ได้มาตรฐานสากล

๒. ด้านแผนงาน

๒.๑ จัดเก็บข้อมูลตามความเป็นจริง: มีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลประชากรโคเนื้อ สายพันธุ์ สภาพการเลี้ยง และข้อมูลเกษตรกรในจังหวัดพังงาตามสภาพข้อเท็จจริง

๒.๒ ดำเนินงานภายใต้ฐานข้อมูลที่ถูกต้อง: ใช้ฐานข้อมูลที่แม่นยำในการวางแผนจัดสรรปัจจัยการผลิต (เช่น น้ำเชื้อพันธุ์ดี ท่อนพันธุ์หญ้า ฯลฯ) การอบรม และการยกระดับมาตรฐานฟาร์มอย่างตรงจุด

๒.๓ มีการวางแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ: มีการวางแผนงานตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การผลิตโคต้นน้ำ การยกระดับมาตรฐานฟาร์มกลางน้ำ ไปจนถึงการแปรรูปและการเชื่อมโยงตลาดปลายน้ำ

๒.๔ ดำเนินการตามแผนที่วางไว้: กำหนดตารางการฝึกอบรม การเข้าตรวจประเมินมาตรฐานฟาร์ม การสาธิตการขุน/แปรรูป และการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรมตามแผนที่กำหนด

๓. ด้านความร่วมมือ

มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันกับภาคส่วนต่างๆ เช่น สำนักงานปศุสัตว์เขต ๘, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพังงา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สถาบันการศึกษา, เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนโคเนื้อ และผู้ประกอบการร้านอาหาร/โรงแรมในจังหวัดพังงา โดยทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนเพื่อผลักดันให้จังหวัดพังงาเป็นแหล่งผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงและผลิตภัณฑ์โคเนื้อแปรรูปมูลค่าสูงที่ได้มาตรฐานสากล

ปัญหาและอุปสรรค

๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคุ้นเคยกับการเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อยตามธรรมชาติ ขาดทักษะการจัดการอาหารโคขุนคุณภาพสูง การปรับปรุงสายพันธุ์ (เช่น การผสมเทียมโคสายพันธุ์เนื้อชั้นดี) และทักษะการตัดแต่ง/แปรรูปเนื้อโค

๒. ต้นทุนค่าอาหารสัตว์และท่อนพันธุ์สูง ประกอบกับฟาร์มเกษตรกรบางส่วนยังมีโครงสร้างพื้นฐานไม่พร้อม ทำให้การยกระดับสู่มาตรฐานฟาร์ม (GFM/GAP) ต้องใช้เวลาและงบประมาณปรับปรุง

๓. การเข้าถึงตลาดเนื้อโคเกรดพรีเมียมในกลุ่มโรงแรมและร้านอาหารระดับบนของจังหวัดพังงา (เช่น ย่านเขาหลัก/เกาะยาว) มีข้อกำหนดด้านคุณภาพ ความนุ่ม และปริมาณการส่งมอบที่สม่ำเสมอ ซึ่งเกษตรกรรายย่อยยังทำได้ยาก

แนวทางการแก้ไข

๑. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเข้มข้น โดยใช้วิทยากรเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในการปรับปรุงสายพันธุ์โค สาธิตการผสมสูตรอาหารลดต้นทุน (TMR) การตัดแต่งเนื้อส่วนพิเศษ และจัดตั้งฟาร์ม/กลุ่มเกษตรกรต้นแบบเพื่อถ่ายทอดความรู้

๒. จัดทีมเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์เข้าเป็นที่ปรึกษาประเมินความพร้อมและวางแผนปรับโครงสร้างฟาร์มแบบเป็นขั้นตอน

๓. สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน/สมาคมโคเนื้อจังหวัดพังงา เพื่อรวบรวมผลผลิตให้ได้ขนาดและคุณภาพตามมาตรฐาน พร้อมทำข้อตกลงการค้า (MOU) ร่วมกับสมาคมโรงแรมและผู้ประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่

ภาพกิจกรรม

